

به نام خدا

کلیدهای آموزش کودکان و نوجوانان

وقتی که فرزندان باهوش

نمره‌های کم می‌گیرند!

دکتر سیلویا ریم

مترجم: ناهید آزادمنش

Rimm , Sylvia B.

ریم، سیلویا ۱۹۳۵

وقتی که فرزندان باهوش نمره‌های کم می‌گیرند! / سیلویا ریم؛ مترجم: ناهید آزادمنش. - تهران: صابرین، کتابهای دانه، ۱۳۸۲.

۳۱۲ ص. - (کلیدهای آموزش کودکان و نوجوانان)

ISBN 964 - 6181 - 45 - 7 فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیپا.

Why bright kids get poor grades : عنوان اصلی:

and what you can do about it .

۱. عقب ماندگی تحصیلی - ایالات متحده. ۲. موفقیت تحصیلی - ایالات متحده.

۳. شخصیت و موفقیت تحصیلی. الف. آزادمنش، ناهید، ۱۳۴۰. مترجم. ب. عنوان.

۳۷۱/۹۵۶

LC ۴۶۹۱/۹۰۷

۱۳۸۱

۸۲-۱۰۷۰۳ م

کتابخانه ملی ایران

کتابهای دانه

موسسه انتشارات صابرین ۸۷۴۶۹۵۵

وقتی که فرزندان باهوش نمره‌های کم می‌گیرند!

دکتر سیلویا ریم

ناهید آزادمنش	مترجم
اکرم قیطاسی	مقابله با متن اصلی
احمد بروجردی	ویراستار
کاظم طلایی	طرح جلد
۳۰۰۰	تعداد
۱۳۸۲	چاپ اول
راه شهاب	حروفچینی و صفحه‌آرایی
پویه گراور	لیتوگرافی
اکسیر	چاپ جلد
پژمان	چاپ متن و صحافی

شابک: ۹۶۴-۶۱۸۱-۴۵-۷

ISBN: 964 - 6181 - 45 - 7

حقوق ناشر محفوظ است.

قیمت ۲۳۰۰ تومان

فهرست مطالب

۴	سخن ناشر
۵	مقدمه مترجم
۷	مقدمه نویسنده
۱۱	بخش ۱: چرا کودکان باهوش نمی‌توانند نمره‌های خوبی بگیرند؟
۱۳	۱. کم‌آموزی تحصیلی چیست؟
۴۹	۲. خطرات اولیه
۷۲	۳. والدین به عنوان الگوهای مؤثر
۱۲۷	۴. وابستگی و سلطه‌طلبی
۱۵۳	بخش ۲: چه کاری از دست شما بر می‌آید؟
۱۵۴	۵. تربیت والدین چگونه باشد تا کودک به سمت موفقیت حرکت کند؟
	۶. چگونه می‌توان سندرم کم‌آموزی را با استفاده از مدل سه‌وجهی
۲۱۱	معکوس کرد؟
۲۴۴	۷. چهار گام بعدی: ارتباط، انتظارات، همانندسازی و اصلاح کمبودها
۲۵۵	۸. رفتار والدین با کودکان کم‌آموز وابسته
۲۷۱	۹. برای کودکان کم‌آموز سلطه‌طلب و سازگار، چه می‌توان کرد؟
۲۸۳	۱۰. برای کودکان سلطه‌طلب ناسازگار چه باید کرد؟

سخن ناشر

امروزه در جامعه‌ی ما والدین نقش ویژه‌ای در آموزش فرزندان خود به عهده گرفته‌اند. این امر از یک سو به احساس مسئولیت و نگرانی آنها نسبت به آینده‌ی عزیزانشان مربوط می‌شود، و از سوی دیگر ناشی از سهمی است که نظام آموزشی کشور و مدارس به عهده‌ی آنها گذاشته‌اند.

به هر حال، اغلب پدران و مادران در برابر این مسئولیت خطیر از اطلاعات و دانش کافی برخوردار نیستند و مشتاق‌اند که بدانند چه باید بکنند.

مجموعه «کلیدهای آموزش کودکان» که یک جلد از آن را در دست دارید، هدفش ارائه‌ی راهکارهای عملی و شیوه‌های مؤثری است که می‌تواند به والدین کمک کند تا فرزندانشان را در راه رشد علمی و آموزشی یاری کنند.

در ترجمه‌ی کتاب‌های این مجموعه و در موارد محدودی، مثال‌ها و جایگزین‌هایی که برای خواننده‌ی ایرانی آشنا تر و قابل استفاده‌تر باشد، به کار گرفته شده است.

نشر صابرین

تقدیم به همسر عزیزم که بهترین مشوق من
در مسیر پر پیچ و خم زندگیست
و به فرزندان صبورم،
مریم، مصطفی و مجتبی

مقدمه مترجم

«چرا کودک باهوش من که همیشه مورد تحسین اطرافیان بوده و ذکاوت او در موارد زیادی برای همه افراد خانواده ثابت شده است، با کسب نمرات کم یا متوسط مراد چار تعارض و ناراحتی می‌کند؟» شاید این سؤال بسیار مهم برای شما هم که کودک یا کودکانی باهوش و تیزهوش را در دامن پُرمهر خود پرورده‌اید، مطرح باشد. کتابی که در دست دارید با هدف یافتن پاسخ‌های مناسب برای این سؤال مهم به بررسی نظریات و تجربیات متخصصان علم تعلیم و تربیت پرداخته است. خانم دکتر «سیلوپا ریم» به عنوان متخصصی برجسته که از تجربیات وسیعی در زمینه چگونگی رفتار با کودکان باهوش و تیزهوش برخوردار است، در کتاب خود راهکارهایی را برای حل این معضل اساسی یعنی مقابله با عدم توفیق کودکان باهوش، ارائه کرده است.

تأکید اصلی این کتاب بر «سندرم کم‌آموزی» است. «سندرم» در علم پزشکی به مجموعه‌ای از مشخصه‌ها و علل مختلف گفته می‌شود که در

ایجاد و بروز یک اختلال نقش دارند و نمی‌توان به وضوح مشخص کرد که کدام یک از این مشخصه‌ها به صورت خاص و یا به صورت ترکیبی از آنها عامل ایجاد این اختلال هستند. به همین منظور بر «کم‌آموزی» که اختلالی است با علل مختلف، نام سندرم نهاده شده است. در طول مطالعه این کتاب متوجه خواهید شد که کم‌آموزی در کودکان باهوش و تیزهوش علل بسیار زیاد و ناشناخته‌ای دارد که ما تنها به برخی از آنها پرداخته‌ایم.

دکتر «سیلویا ریم» کتاب خود را برای دو گروه مشخص از مخاطبین یعنی معلمان و والدین به رشته تحریر در آورده و به تفصیل راهنمایی‌هایی برای هر دو گروه ارائه کرده است. برای جلوگیری از حجیم شدن ترجمه فارسی کتاب قسمت‌های زیادی از متن اصلی به صلاح‌دید مترجم، خلاصه شده است. بنابراین کتاب حاضر مجموعه‌ای از تلخیص و ترجمه فصول مختلف کتاب اصلی است.

این مجموعه تنها به توصیه‌های خانم ریم برای والدین اختصاص یافته است و توصیه‌ها و راهکارهای مربوط به معلمان و اولیاء مدرسه باید در مجموعه‌ای جداگانه ارائه شود. مطمئناً مواردی که در این کتاب در زمینه برخورد والدین با چنین کودکانی ارائه شده است برای معلمان گرامی نیز می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.

در صورتی که علاقه‌مندید ما را از نظریات و پیشنهادات خود در مورد این کتاب آگاه سازید می‌توانید با آدرس nazadmanesh@yahoo.com مکاتبه کنید.

ناهید آزادمنش

خرداد ۱۳۸۱

مقدمه نویسنده

سندرم^۱ کم‌آموزی، مشکلی همه‌گیر است. این مشکل در هر خانه و کلاسی وجود دارد و تنها با کمک والدین و معلمان حل می‌شود. عدم موفقیت مشکلی است که زندگی خانواده‌ها را آشفته می‌کند، بازدهی کلاس را به حداقل می‌رساند و انگیزه و احساس کنترل فردی را از کودک می‌گیرد. امیدوارم بتوانید از این کتاب برای معکوس کردن روند این سندرم در خانه‌هایتان استفاده کنید.

وقتی برای اولین بار نوزاد خود را در آغوش می‌گیریم، ترس، نگرانی و هراس از مسئولیت سنگین و جدید تربیت کودک، وجود ما را فرامی‌گیرد. در این لحظه، به یاد کودکی خود می‌افتیم و امیدمان این است که مشکلات بد دوران کودکی خود را برای فرزند خویش حل کنیم. ما از این مهم نیز آگاهیم که از بسیاری چیزها درباره تربیت کودک بی‌خبریم، ولی برای این‌که پدر و مادر خوبی باشیم، تصمیم می‌گیریم تا چیزهایی را در این زمینه فرا بگیریم.

بالاخر از همه اینها، برای کودکان آرزوی سلامتی، شادی، اعتماد به نفس و موفقیت داریم.

۱. Syndrome مجموعه علائم و نشانه‌هایی است که با هم دیده می‌شوند و می‌توان آنها را حاکی از یک اختلال یا نابهنجاری خاص تلقی نمود.

هر پاییز، کودکان با لبانی خندان، چشمانی درخشان، لباسهایی مرتب و کیفهایی نو به مدرسه می‌روند. معلمان نیز خود را با اشتیاق برای سال جدید تحصیلی آماده کرده و منتظرند تا ببینند در سال جدید قرار است چه چیزی اتفاق بیفتد. آیا این بچه‌ها می‌توانند با اعتماد به نفس درس بخوانند و رشد کنند؟ کدام یک قرار است جزو بهترینها باشد و کدام یک جزو پایین‌ترینها خواهد بود؟ کدام یک با به کار بستن بیشترین توانی که دارد، با انگیزه درس خواهد خواند؟

فعالیت‌های هر سال تحصیلی جدید، با سؤالات، ناامیدیها و مشارکت معلمان در راهنمایی دانش‌آموزان، آغاز می‌شود. معلمان می‌خواهند تمام دانش‌آموزان خوب کار کنند و درس بخوانند. آنها می‌دانند که بچه‌های زیادی نیز هستند که اشتیاق چندانی برای درس خواندن ندارند. آنان نمی‌دانند که این بچه‌های درس‌نخوان را چگونه به طرف موفقیت سوق دهند.

مخاطبان این کتاب، هم والدینی هستند که برای موفقیت کودکانشان ارزش قائلند و هم معلمانی که برای ایجاد انگیزه در بچه‌ها تلاش می‌کنند. هدف من، کمک به والدین و معلمانی است که کارشان، راهنمایی بیشتر بچه‌ها و نوجوانانی است که دوست دارند افرادی باهوش و برجسته باشند، ولی نیاموخته‌اند که تنها راه موفقیت، ایجاد نظم فردی و استفاده درست از آموخته‌هایشان چیزی نیست جز داشتن تعهد، التزام و پشتکار. در این کتاب مدلی سه‌وجهی ارائه کرده‌ام که به بچه‌ها، والدین و معلمان آنها کمک می‌کند تا بتوانند روند کم‌آموزی را معکوس کنند. این مدل، بر اساس مشکلات واقعی زندگی در خانه و مدرسه شکل گرفته است. اگر بعضی از طرح‌های مطرح شده در این کتاب، حس نگرانی یا گناه را در شما ایجاد می‌کنند، به خاطر بسپارید که حتی بهترین والدین جهان نیز ممکن است اشتباه کنند. لطفاً همان طور که مشغول بررسی

روشهایی برای حل مشکلات تان با بچه‌ها هستید، به کارهای خوب و درستی که تاکنون انجام داده‌اید، فکر کنید.

در این کتاب، مباحث مفصلی درباره مسئله مهم تأثیر رقابت بر موفقیت، مطرح شده است. همچنین، درباره اهمیت دسته‌بندی افراد موفق به گروه‌های مختلف و راههای متفاوتی که برای جلوگیری از ایجاد سندرم کم‌آموزی در هر گروه وجود دارد، بحث شده است. این مباحث، شامل اطلاعات زیادی برای راهنمایی والدین و معلمان است. تمامی مثالها، واقعی و مبتنی بر تجاربی عملی است که از کار درمانگاهی با کودکان، خانواده‌ها و معلمان به دست آورده‌ایم.

www.ketab.ir